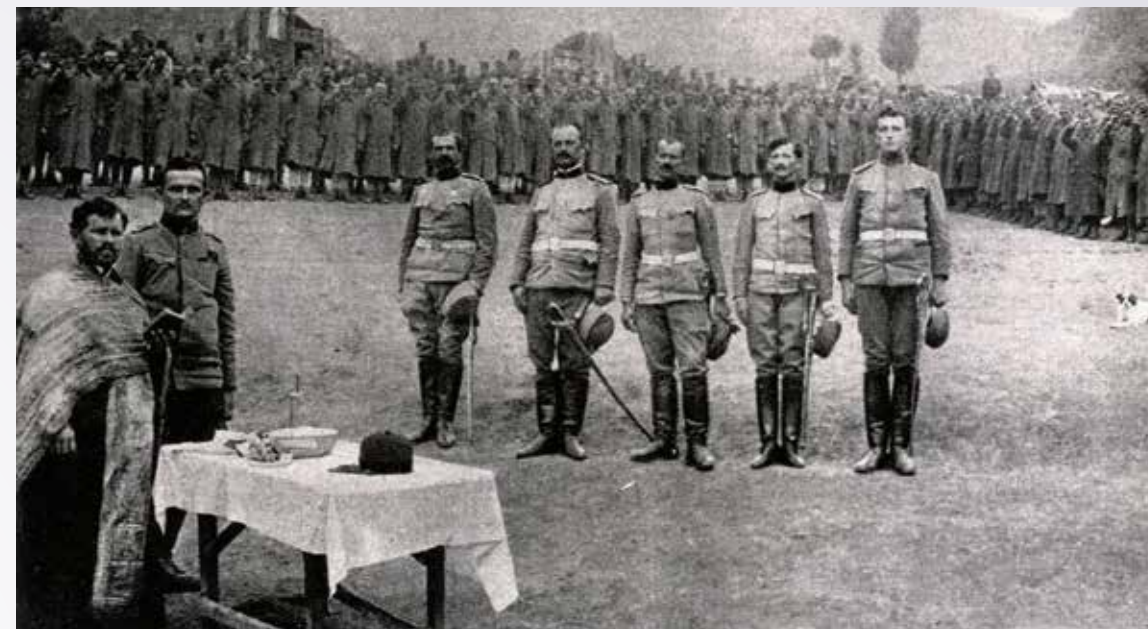

„СВЕТСАВСКО ЗВОНЦЕ“, СА БЛАГОСЛОВОМ ЊЕГОВЕ СВЕТОСТИ ПАТРИЈАРХА СРПСКОГ ГОСПОДИНА ИРИНЕЈА, ОСТВАРУЈЕ НАЈПЛЕМЕНИТИ ПРОЈЕКАТ СА ТАЛЕНТОВАНОМ СРПСКОМ ДЕЦОМ

Званично гласило СПЦ за децу, „Светосавско звонце“, води и остварује јединствени концептуални пројекат, „Стопама наших предака“, кроз рад са талентованом децом, у коме на поучан и практичан начин обрађује тему наше традиције, језика и писма, са посебним освртом на историјски период Првог светског рата и боравак наше војске и народа на острву Крфу од 1916. до 1918. године. Са благословом Његове светости патријарха српског господина Иринеја, од 2012. године до данас у њему је учествовало више од 200 најталентованијих ђака основних и средњих школа из читавог региона: Србије, Републике Српске, Федерације БиХ и Црне Горе. „Тек када својом ногом кроче на Крф и поклоне се сенима својих предака испред Плаве гробнице, наша деца дефинитивно схвате зашто је добро волети своју отаџбину, бити частан и поштен. Зато је про-

Стопама наших предака

јекат `Стопама наших предака` најплеменитије улагање у нашу децу, наша најбоља гринфилд инвестиција“, каже на почетку разговора за „Геополитику“ Димитрије Стикић, вођа овога пројекта. Кад је 2008. године био на Крфу, господин Стикић, по сопственом признању, схватио је да наша прича о Првом светском

рату и великом страдању Солунаца уопште није видљива колико заслужује, ни у Грчкој ни у Србији. „Тешко је описати ту плимину емоција коју неизоставно осети сваки Србин на тлу Крфа, посебно када у граду Киркира, административном средишту острва, у Српској кући, која је заправо историографски музеј где су изложени сви заостали материјали, види фотографије, писма, делове униформи својих предака, инструменте војне болнице, војне карте“, прича Стикић и додаје да је кустос овога музеја Љубомир Самарџић. У истој згради, каже наш саговорник, смештен је и наш Конзулат, а почасни конзул је др Спирос Масторас, који је у Србији студирао медицину у време НАТО агресије, и чији је отац, Александар Масторас, негдашњи градоначелник Киркире, био велики србофил. Поред тога, у селу Агиос Матеос налази се споменик Дринској дивизији, али је мало увучен од главног пута и није баш био видљив за посетиоце Крфа. „Неколико пута прошао сам поред овога села, али нисам видео било какво обележје које би ме упутило на овај споменик, тако да сам до њега стигао тек

рату и великом страдању Солунаца уопште није видљива колико заслужује, ни у Грчкој ни у Србији.

„Тешко је описати ту плимину емоција коју неизоставно осети сваки Србин на тлу Крфа, посебно када у граду Киркира, административном средишту острва, у Српској кући, која је заправо историографски музеј где су изложени сви заостали материјали, види фотографије, писма, делове униформи својих предака, инструменте војне болнице, војне карте“, прича Стикић и додаје да је кустос овога музеја Љубомир Самарџић.

У истој згради, каже наш саговорник, смештен је и наш Конзулат, а почасни конзул је др Спирос Масторас, који је у Србији студирао медицину у време НАТО агресије, и чији је отац, Александар Масторас, негдашњи градоначелник Киркире, био велики србофил.

Поред тога, у селу Агиос Матеос налази се споменик Дринској дивизији, али је мало увучен од главног пута и није баш био видљив за посетиоце Крфа.

„Неколико пута прошао сам поред овога села, али нисам видео било какво обележје које би ме упутило на овај споменик, тако да сам до њега стигао тек

Чудо-шкољка шуми „Тамо далеко“

Глумац Тихомир Арсић био је са својом породицом на Крфу и испричао ми је да му је том приликом грчки морнар поклатио једну заиста посебну шкољку, какве живе искључиво између Вида и Крфа. Била је јако велика јер се као и све ондашње шкољке хранила телима Солунаца, и морнар је рекао Тики Арсићу да ноћу, кад све утихне, стави шкољку на ухо и чуће песму „Тамо далеко“. Тика није могао да верује у то, али је послушао морнара. Дубоко у ноћ ставио је шкољку на ухо и чуо како вода шуми мелодију песме...

Кроз децу васкрсавају наши преци

Одлазак на Видо је посебно дирљив, поготово када деца пронађу своје претке. Тамо се обавезно одржи час историје, деца рецитиују и певају „Тамо далеко“ и „Боже правде“. На Крф се искрцало око 120 000 војника и око 30 000 цивила. Кажу да су у Плаву гробницу бачена тела више од 10 000 војника. Али кад наша деца узраста од 6. разреда основне до 2. разреда средње школе дођу на Крф, она у тих 10 дана постају људи, схватају ко су и ко су им преци. То је једна невероватна синергија, пламен који се никада не гаси. Зато овај пројекат има посебну важност. Као вођа пројекта, хоћу да кажем да Србија има алтернативу у генерацијама које долазе. На Крфу кроз нашу децу васкрсавају наши преци.

пошто сам се детаљно информисао о њему“, поручује Димитрије Стикић. Чињенично стање Стикића је мотивисало на размишљање како да сву ту историјску заоставштину учини много видљивијом него што јесте.

„Убрзо ми је пало на памет да су сада већ умрли и последњи потомци породица Солунаца, и да више нема ко да одлази на Крф и поклања се њиховим сенима. И, наравно, помислио сам да тамо треба да водимо читаоце `Светосавског звонца`, најталентованије ђаке, а с њима и децу из многодетних породица које немају пара да им обезбеде летовање. И одлучили смо да контактирамо Крфску митрополију и митрополита Нектарија. Уз благослов нашег патријарха Иринеја отишли смо мој колега Марин Цонић и ја тамо, и од 2012. године водимо децу у црквени камп где имамо бесплатан смештај. У свакој групи има по шездесеторо деце, и досад смо их одвели око 200. Најпре иду освајачи првих места на конкурсима `Светосавског звонца`, па ђаци генерација из општина Палилула и Стара Пазова, затим најбољи ђаци веронауке из Републике Српске, Црне Горе и Федерације Босне и Херцеговине. Водимо и најбоље ђаке Руске школе у Београду“, наводи Стикић. Током боравка на Крфу, концепт је такав да се један дан деца баве разним активностима у самом кампу, а сваки други дан посећују знаменита места. „У кампу организујемо разне радионице, као на пример учење грчког и руског јези-

ка и књижевности, грчког и српског фолклора, кулинарства, музике, дубореза, калиграфије, иконописања, песништва и глуме. Тако је и настала химна пројекта `Осети Видо`. Њу је, под утиском свега што је доживела и видела на Крфу, написала тада 12-годишња Марија Кузмановић, а њена наставница Владана Бзовски урадила је мелодију. Исто тако одвојимо време за купање и одмор на плажи и вечерње гледање историјских филмова или слушање предавања са историјским темама. Поред тога, организујемо спортске дане и школу пливања. У дане када смо изван кампа, посећујемо знаменитости Крфа. Ту спада и дворач Ахилион који је по налогу царице Елизабете, жене Фрање Јосифа, зване Сиси, подигнут 1890. године. У време Првог светског рата у њему је била смештена француска Војна болница у којој су се лечили и српски официри“, каже Стикић.

Али, што је најважније од свега, српска деца током боравка на Крфу такође раде на обнови наших споменика и обнови и постављању обележја која воде до њих. „Жртва наших предака је исувише племенита, као Косовски завет, и наши преци су за нас жива молитвена свећа. И не само за нас, него и за нашу грчку браћу. То доказује пример Јаниса Јанулиса који је дао део свог маслињака за споменик Дринској дивизији, и завештао своје потомке да га никада не отуђе. Ширум Крфа било 27 гробаља српских јунака, а Милан Стојадиновић је 1936. направио

Маузолеј у коме 1232 Солунца имају похрањене кости, са именом и презименом, док се за 1532 не знају имена“, наглашава вођа пројекта „Стопама наших предака“. Стикић каже да су током 2013. године деца радила на обележавању места Гувџа, где се искрцавала српска војска. Свугде су постављени јарболи са српским и грчким заставама. Године 2014. постављена је спомен-плоча на месту где је некада био хотел „Лепа Венеција“. Власник Јанис Газис дао је тај велелепни хотел за смештај институција српске државе. Немци су га срушили, али Јанис је имао три кћери и

две су се удале за српске официре, а једна за Милана Стојадиновића. „Године 2015. у месту Катокорокијана, где је био камп Моравске дивизије и чувеног Гвозденог пука, све смо припремили да се то место означи, тако да ћемо овога лета, уз Божју помоћ, и тамо поставити јарболе са српском и грчком заставом, поставити спомен-плочу и тројезичне путоказе.“ Вођа пројекта на крају каже да се наша деца после Крфа друже и дописују на фејсбуку, и једном годишње састају под слоганом „Крф живи“.

Н. С.